

tecknade som positivt att man lyssnat till synpunkter som framfördes i samband med 1966 års regionplaneskiss. Beträffande en rad övriga punkter var föreningen mera negativ, bl.a. framhölls som en stor brist att en ofullständig och heterogen naturvårdsinventering samt löst grundade befolkningsprognoser ligger till grund för planen. I slutet av året presenterade regionplanekontoret en ny skiss som föreningen också fick på remiss.

● SNF efterlyste 1971 i en skrivelse till statsministern en övergripande *plan för natur- och miljövård i Vindelälvsområdet*. Det av Kommittén för planering av turistanläggningar och friluftsområden under året framlagda förslaget var därför utomordentligt välkommet. I ett remissvar framhöll föreningen, att regionen är både nationellt och internationellt av största naturvårdsvärde och att det därför gäller att undvika ett utvecklingsprogram som på sikt motverkar tidigare poängterade miljövårdssynpunkter. SNF konstaterade att kommittén inte haft möjlighet att göra en tillräckligt översiktlig bedömning.

● Bland andra planeringsärenden i vilka föreningen yttrat sig under året kan nämnas *Trestadsflygfältet i Älvsborgs län, Vägnätsplan för Skaraborgs län och Fritidsplanering för Jönköpings län*.

Naturreservat

● Planerna på *reservatsbildning för Rogenområdet* har avancerat. SNF har i skrivelser

till berörda länsstyrelser hemställt om ett snabbt avgörande i frågan och framhållit att det vore värdefullt om området — som avsetts — slutligen får karaktär av nationalpark.

● Antalet *naturreservat* som avsatts under året uppgår till 55 st., vilket innebär att det vid årsskiftet fanns *totalt 667 st. i hela landet*. Den skyddade arealen är därmed uppe i 129.738 hektar (landareal). Bland de nya reservaten kan nämnas Storö—Bockö—Lökaö (B län), Bondskäret (C), Stendörren (D), Viggeby (E), Huskvarnabergen (F), Årshultsmyren (G), Laholmsbuktens sanddynamreservat och Skummeslöv (N), Sandsjöbacka (O), Skänningsön (X) och Rataskär (AC). SNF har yttrat sig över flera av dessa reservatsärenden och också över några pågående reservatsbildningar. Dessutom har föreningen hos några länsstyrelser föreslagit nya reservat, för t.ex. *Tåkern, Garnsviken och Osaby Säteri*.

Den totala arealen för *fågelskyddsområden* uppgår f.n. till 344.193 hektar (landareal) fördelade på 218 områden.

Fauna och flora

● Föreningens projekt rörande landets utrotningshotade djurarter har fortsatt. Arbetet med *Projekt Havsörn* har kunnat intensifieras tack vare bidrag från Alvins fond och Amundsons fond. Föreningens egen *Rovfågelfond* har också tagits i anspråk. Det gångna året har i huvudsak ägnats följande delprojekt: *inventering av häckningsresultat*,

näringsekologiska studier, miljögiftsanalyser, skydd för boplatser och vinterutfodring. Inventeringen har visat att *endast sju par lyckats med häckningen*. De har fått ut sammanlagt åtta ungar. Häckningarna har misslyckats bl.a. på grund av störningar vid boplatserna och de höga halterna av DDT och PCB i äggen. Under vintersäsongen 71/72 lades *ca 19 ton örnfoder* ut på ett 60-tal platser. Åtminstone fem av de par som genomförde lyckad häckning 1972 hade utfodrats under vintern. Föreningen har framfört flera förslag om fridlysning av boplatser.

● *Pilgrimsfalken* tillhör f.n. de mest hotade fågelarterna i vår fauna. *Projekt Pilgrimsfalk*, som började planeras under 1971, har fått goda resurser under året tack vare bidrag från Alvins fond och Världsnaturfonden. En projektkatalog har upprättats och av genomförda delprojekt kan nämnas *en landsomfattande inventering av boplatser och häckningsresultat*. Ett av målen är liksom för *Projekt Havsörn* att få till stånd skydd för boplatser. Vissa bon har *bevakats* under året och i samtliga bevakade bon blev ungar flygga.

● *Vargen* är praktiskt taget utrotad i vårt land. SNF har organiserat en arbetsgrupp för att driva *Projekt Varg*. Arbetet under året har framför allt inriktats på att kartlägga den vargstam som nu finns i fångenskap och upprätta en stambok. För att *bygga upp en vargstam igen* skall ett system av lämpliga djurparker i landet användas. SNF har för detta ändamål själv *inköpt två vargar*.

● *Ändringar av ersättningsreglerna för rivna tamdjur* har varit aktuella efter ett förslag från Lantbrukarnas länsförbund i Jämtland. Föreningen har i remissvar bl.a. framhållit att ersättning bör utgå efter lättillämpade normer och fullt tillgodose de skadelidande.

● En mängd smärre faunistiska ärenden har också behandlats under året, bl.a. ett flertal ansökningar om *tillstånd för jakt på fiskätande fåglar vid fiskodlingar* (främst hägrar). SNF har ansett att odlarna generellt måste tåla vissa förluster eller i driftkostnaderna räkna in utgifter för åtgärder att hålla skadegörare borta. Endast i undantagsfall har SNF därför tillstyrkt sådana ansökningar.

● *Lodjursstammen* har lokalt ökat och från flera län har framförts önskemål om tillstånd till *jakt utöver ordinarie jakttid*. SNF

Något måste göras för att rädda den svenska vargen — SNF har köpt två egna vargar! Foto: Mats Segnestam/SNF

har i avgivna yttranden betonat, att en större lodjursstam inte nödvändigtvis behöver innebära att ökad jakt på lodjur tillåts. På många håll torde en tätare lodjursförekomst innebära en återgång till en mera naturlig faunasammansättning. Föreningen har dock konstaterat att en viss avskjutning måste accepteras.

● *Bokskogsutredningens* betänkande har remissbehandlats i början av året. Föreningen framhöll bl.a. att snabba åtgärder för bokskogens bevarande är angelägna och ansåg, att skogliga skäl inte behöver föreligga utan att vetenskapliga-kulturhistoriska och sociala-rekreativa skäl är fullt tillräckliga för att motivera de åtgärder som är nödvändiga.

● En kraftig nedgång i *ekbeståndet* är att vänta, framhöll SNF i en skrivelse till Naturvårdsverket, och efterlyste en inventering av nuvarande bestånd och samlad bedömning av de åtgärder som bör vidtas för *ädelköns bevarande*.

● Under året *fridlystes mosippan* i vissa delar av Kopparbergs län och *fältsippan* i Uppsala län där också förbud mot uppgrävning och plockning för försäljning av *blåsippa* infördes.

● För att bevara utrotningshotade växtarter har Riksmuseets botaniska sektion och institutionen för systematisk botanik i Uppsala startat *Projekt Linné* med Världsnaturfonden som främste bidragsgivare.

SNF:s "Projekt Havsörn" fortsätter — 1972 noterades endast sju örnpär med lyckad häckning i hela landet. Foto: Björn Helander/SNF

